

अॅग्रोमेट अँडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र विभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९

कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५ ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. १४/०१/२०२५

जिल्हा : जळगाव

हवामान अंदाज :

हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (१४/०१/२०२५ ते १८/०१/२०२५)				
	Not Received				
दिनांक	15	16	17	18	19
पाऊस (ममी)					
कमाल तापमान (अं.से.)					
कमान तापमान (अं.से.)					
ढग स्थिती (आकाश)					
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)					
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)					
वाऱ्याचा वेग (कमी.तास)					
वाऱ्याची दिशा (अंश)					

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृष वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक १४, १६, १७ व १८ जानेवारी, २०२५ रोजी हवामान कोरडे आण ढगाळ राहण्याची शक्यता असून दिनांक १५ जानेवारी, २०२५ रोजी तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक १२ ते १८ जानेवारी, २०२५ दरम्यान ➤ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		• पावसाची शक्यता असल्याने कीटकनाशक, बुरशीनाशक यांची फवारणी पावसाचा अंदाज पाहून करावी. • रब्बी पिकांची आंतरमशागत तसेच उपलब्धता आण गरजेनुसार पाण्याचे योग्य नियोजन करावे. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमित सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूंनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानाचा पूर्वानुमाना करिता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूंनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करिता दामनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा.
हरभरा	घाटे	हरभरा पकास तुषार संचन पद्धतीने योग्य प्रमाणात पाणी द्यावे. त्यामुळे उत्पादनात मोठी वाढ

	भरण्याची अवस्था	होते. पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे, हरभरा पकावर घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच ५ % निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. हरभरा पकावरील घाटे अळीच्या नियंत्रणासाठी इंग्रजी 'T' आकाराचे प्रति हेक्टरी ५० पक्षीथांबे उभारल्यास कड आटोक्यात ठेवण्यास मदत होते. कडीचे प्रमाण जास्त असल्यास त्याच्या रासायनिक नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ४ ग्रॅम प्रती १० लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
गहू	कांडी धरण्याची अवस्था	गहू पकाच्या ज्या महत्वाच्या अवस्था आहेत त्यावेळी पकास पाणी देणे फायदेशीर ठरते. पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता असल्याने गहू पकावरील मावा कडीच्या नियंत्रणासाठी मेटारायाझीयम अनिसोपली कंवा व्हरटीसेलीयम लेकॅनी १.१५ % डब्ल्यू.पी. ४० ग्रॅम प्रती १० लटर पाण्यातून दोन फवारण्या १५ दिवसांच्या अंतराने कराव्यात.
तुर	पक्वता ते काढणी अवस्था	पक्व पकाची काढणी करावी व सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता असल्याने तूर पकावरील शेंग अळीच्या नियंत्रणासाठी ५ कामगंध सापळे प्रति हेक्टर लावावेत तसेच ५ % निंबोळी अर्काची कंवा २० मली निंबोळी युक्त कीटकनाशक अँझाडीरेक्तीन ०.०३ % , ३०० पीपीएम, ०५ मली प्रति लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी. तुरीमधील शेंगा भरण्याच्या अवस्थेमध्ये घाटे अळी /पसारी पतंग व शेंग माशी यासाठी एकात्मिक कड व्यवस्थापन पध्दतीने नियंत्रण करावे.
मका	शाखीय वाढ	पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता असल्याने अमेरिकन लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी निंबोळी अर्क ५% कंवा इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ८ ग्रॅम प्रति लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
करडई	फुलोरा अवस्था	मावा कडीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच व्यवस्थापनासाठी मेटारेझीम अनिसोपली ५० ग्रॅम कंवा अँ सफेट १६ ग्रॅम + फेनवलेरेट १० मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी तसेच अल्टरनेरीया बुरशीमुळे होणार्या करडईच्या पानावरील ठिपके रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बेनडॅ झम १२% + मॅन्कोझेब ६३% या संयुक्त बुरशीनाशकाची २० ग्रॅम प्रति १० लटर पाण्यातून रोगाची लक्षणे दिसताच फवारणी करावी.
कापूस	वेचणीपश्चात अवस्था	गुलाबी बॉड अळीच्या नियंत्रणासाठी कापसाची वेचणी झालेल्या क्षेत्रामध्ये कापूस वेचणी आटोपल्यानंतर सर्व प-हाट्या उपटून शेताबाहेर न्याव्यात व त्यांचा कम्पोस्ट खत तयार करण्यासाठी वापर करावा व खोल नांगरट करावी जेणेकरून कडीच्या अवस्था नष्ट होतील.
वांगी	पीक वाढीची अवस्था	पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता असल्याने वांग्यामध्ये रस शोषक कीडी जसे तुडतुडे, पंढरी माशी, मावा याच्या नियंत्रणासाठी फॉस्फा मडॉन ४० % एस. एस. १५ मली कंवा फेनप्रोप्यथ्रीन ३० % ई. सी. ५ मली या कीटकनाशकाच्या आलटून पालटून फवारण्या कराव्यात. अधूनमधून ५ % निंबोळी अर्काची फवारणी करावी.
केळी		पुढील दिवसात हवामान ढगाळ राहण्याची शक्यता असल्याने केळी पकावर करपा (सगटोका) रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग /पाने काढून नष्ट करावीत. रोगाची लक्षणे दिसताच प्रोपीकोन्याझोल ५ मली व मनरल ऑइल १०० मली प्रति १० लीटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी. त्यानंतर २० दिवसांच्या अंतराने २ फवारण्या कराव्यात.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जंताच्या व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. जनावरांचे गोठे उंच ठिकाणी व हवेशीर असावेत. गोठ्यामध्ये भरपूर उजेड व सूर्यप्रकाश राहिल अशी व्यवस्था करावी. जनावरांना व पक्ष्यांना नेहमी पण्यास स्वच्छ पाणी द्यावे.

*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी तसेच फवारणी करिता कसान कवच बॉडीसूटचा वापर करावा.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान :-

ठिकाण : कृ.म.वि., पुणे.

दि. : १४.०१.२०२५

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकूमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
प्रमुख, कृषि हवामानशास्त्र विभाग, कृ.म.वि., पुणे